

Відокремлений структурний підрозділ
«Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж
Полтавського державного аграрного університету»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора
з навчальної роботи

 Тетяна КОНКІНА
«01» 09 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Вступ до спеціальності»

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право

Спеціальність D2 Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок

2025 – 2026 навчальний рік

Освітня програма: освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування» підготовки фахового молодшого бакалавра *галузі знань* D Бізнес, адміністрування та право, *спеціальності* D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок.

Розглянуто та схвалено Педагогічною радою коледжу.
Протокол № 8 від 26 червня 2025 р.

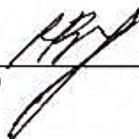
Мова навчання: українська

Розробник: Моторна Наталія Віталіївна, викладач облікових дисциплін, спеціаліст другої категорії

Робочу програму схвалено
на засіданні циклової комісії
обліково-фінансових дисциплін

Протокол від «01» вересня 2025 року № 2

Голова циклової комісії
обліково-фінансових дисциплін

(підпис) Наталія СЛЄПЦОВА
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Статус дисципліни
Кількість кредитів–3	<p style="text-align: center;">Галузь знань <u>D Бізнес, адміністрування та право</u> (шифр і назва) Спеціальність: <u>D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u> (Код та найменування спеціальності)</p>	Обов’язковий компонент (ОК), що формує спеціальні компетенції
Модулів – 2		Рік підготовки
Загальна кількість годин – 90		1-й на основі ПЗСО
		Семестр
		I
<p>Тижневих годин: аудиторних – 2 самостійна робота студентів - 4</p>	Освітньо-професійний ступінь: Фаховий молодший бакалавр	Лекції
		20 год.
		Практичні, семінарські
		10 год.
		Самостійна робота
		60 год.
Засоби оцінювання:		
залік		

2. Мета навчальної дисципліни та результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності»:

підготовка здобувачів освіти до професійного самовизначення та підприємницької діяльності, розвиток ініціативності та їхнього творчого потенціалу, формування ключових і предметних проектно-технологічної та підприємницької компетентностей.

Завдання вивчення «Вступу до спеціальності»: сформувати у майбутніх фахівців цілісне уявлення про систему фінансових відносин та побудову фінансової системи держави, визначити основні сфери майбутньої діяльності; ознайомити студентів з теоретичними основами вивчення фінансів, які будуть розширені при подальшому вивченні фінансових дисциплін.

Предметом навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є: грошові відносини, які виникають в процесі розподілу і перерозподілу вартості валового суспільного продукту і частини національного багатства в зв'язку з формуванням грошових накопичень у суб'єктів господарювання і держави і використання їх для фінансування потреб господарників та всього суспільства.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі освіти **повинні:**

– знати:

- соціальну значущість майбутньої професії фінансиста;
- теоретичні основи функціонування фінансів;
- теоретичні основи фінансової та облікової політики;
- соціально-економічну сутність, функції і роль фінансів;
- генезис категорії фінансів, еволюційний розвиток фінансів;
- становлення і розвиток обліково - фінансової науки;
- сутність фінансів суб'єктів господарювання;
- сутність фінансів держави;
- складові податкової системи;
- теоретичні основи побудови податкової політики;
- економічний зміст і принципи будови бюджетної системи;
- принципи та види страхування;
- функції та структуру фінансового ринку;
- механізм функціонування фінансового ринку;
- економічну сутність міжнародних фінансів і міжнародних фінансових відносин;
- тенденції розвитку фінансових відносин та їх особливості у сфері державних фінансів та фінансів суб'єктів господарювання.

- основні вимоги до підготовки фахівців зі спеціальності Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок;
- **вміти:**
- використовувати підручники та законодавчі акти;
- використовувати понятійно-категоріальний апарат з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку;
- оцінювати сучасний фінансовий стан країни
- оцінювати стан державного та місцевого бюджетів;
- володіння креативним мисленням щодо фінансового та фондового ринку;
- аналізувати фактори, що впливають на стан бюджету держави;
- виявляти недоліки і переваги діючого фінансового механізму;
- опановувати зміни, які відбуваються у світовій фінансовій системі;
- об'єктивно оцінювати економічні процеси та фінансову політику держави;
- аналізувати фінансові відносини в суспільстві;
- застосовувати знання щодо вимог міжнародних освітніх стандартів для професійних фінансистів, банкірів, страхових агентів при професійній підготовці;
- застосовувати на практиці здобуті навички зі складання резюме;
- практично використовувати отримані знання з планування кар'єрного розвитку;
- виявляти недоліки і переваги діючого фінансового механізму.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Вступ до спеціальності» пов'язана із обов'язковими освітніми компонентами, що формують спеціальні компетентності. Знання, здобуті при вивченні дисципліни «Вступ до спеціальності» впливають на якість підготовки з дисциплін: «Фінанси», «Гроші та кредит» «Страхові послуги», «Податкова система».

Перелік і сутність сформованих компетентностей та результатів

навчання:

Назва компетентностей/ результатів навчання	Сутність сформованих компетентностей/результат
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

	ЗК 9. Здатність організувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці.
Спеціальні компетентності (СК)	<p>СК 1. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з вимогами законодавства.</p> <p>СК 3. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної і світової фінансових систем та їх структури.</p> <p>СК 4. Розуміння принципів організації фінансових відносин.</p> <p>СК 5. Здатність застосовувати принципи, методи і процедури бухгалтерського обліку.</p> <p>СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати зміни податкового законодавства та визначати їх вплив на результати діяльності фінансових установ</p>
Результати навчання (РН)	<p>РН 1. Знати свої права як члена суспільства, розуміти цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.</p> <p>РН 2. Володіти державною та іноземною мовами для складання ділових паперів і комунікації у професійній діяльності.</p> <p>РН 3. Знати економічні категорії, закони, причиннонаслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.</p> <p>РН 4. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.</p> <p>РН 5. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.</p> <p>РН 8. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.</p> <p>РН 15. Демонструвати навички самостійної роботи та роботи в команді, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.</p>

3. Критерії оцінювання рівня знань здобувачів фахової передвищої освіти за 4-бальною шкалою

Оцінка за 4 – бальною шкалою	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	<p>Здобувач освіти знає свої права, розуміє цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України; володіє державною та іноземною мовами для складання ділових паперів і комунікації у професійній діяльності; знає економічні категорії, закони, причиннонаслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами; знає і розуміє теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. Під час виконання практичних завдань дотримується вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень; здійснює пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел; демонструє навички самостійної роботи та роботи в команді, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.</p>
4 (добре)	<p>Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, володіє навичками практичного використання знань, вільно розв'язує справи у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна; знає і розуміє теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем; дотримується вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень; здійснює пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність.</p>
3 (задовільно)	<p>Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу; виявляє знання і розуміння теоретичних відомостей та принципів практичного використання набутих знань і вмінь, проте недостатньо володіє навичками на практиці; з допомогою викладача може аналізувати поставлені завдання, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.</p>
2 (незадовільно)	<p>Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що становлять незначну частину навчального матеріалу; під час виконання практичних завдань допускає грубі фактичні помилки, або ж не володіє практичними навичками використання набутих знань для виконання практичних завдань.</p>

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1.

Тема 1. Нормативне забезпечення та організація економічної освіти. Професійна позиція та етика майбутнього фахівця.

Закон України «Про фахову передвищу освіту». Нормативне забезпечення освітньої діяльності в коледжі. Основні завдання курсу «Вступ до спеціальності». Сучасні вимоги до майбутнього фахівця.

Тема 2. Цифрова економіка

Цифрова трансформація в економіці. Штучний інтелект та машинне навчання в економіці. Смарт-аналітика та кібербезпека бізнесу. Інформаційні системи і технології, що використовуються в професійній діяльності.

Тема 3. Організаційно-правові основи підприємництва

Поняття підприємницької діяльності. Види підприємницької діяльності. Загальні вимоги до підприємницької діяльності. Законодавство України про підприємницьку діяльність. Вибір форми підприємницької діяльності. Види підприємств. Форми власності: державна, колективна, приватна. Суб'єкти підприємницької діяльності. Установча документація. Порядок реєстрації підприємницької діяльності.

Тема 4. Фінансово-кредитне забезпечення підприємництва.

Кредит як ланка фінансової системи. Поняття кредитної системи, її складові. Порядок отримання і погашення банківського кредиту. Формування капіталу підприємства. Доходи, витрати та фінансові результати.

Тема 5. Бухгалтерський облік у підприємстві.

Бухгалтерський облік в Україні: сутність, мета, значення. Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні. План рахунків бухгалтерського обліку.

Сучасні вимоги та підбір кадрів бухгалтерії. Посадові інструкції бухгалтера.

Практичні заняття

Групування господарських засобів та джерел їх утворення. Подвійний запис та відображення змін у балансі.

МОДУЛЬ 2.

Тема 6. Соціально-психологічні основи підприємництва.

Формування конкурентоспроможного фахівця. Стійкість професійної мотивації. Характеристика психологічного середовища в економіці.

Розкриття основних форм професійного (ділового) спілкування. Визначення стилів поведінки. Професійна етика фахівця.

Практичне заняття

Опанування основ ділової етики та професійного спілкування.

Тема 7. Техніко-організаційні основи підприємництва. Діловодство.

Поняття діловодства. Поняття про документи. Види документів та їх класифікація. Бланки і форми документів. ОРД. Наказ. Документація з особового складу. Організація документообороту та листування.

Практичні заняття

Документаційне оформлення прийняття на роботу та складання особистих офіційних документів.

Тема 8. Основи інноваційної діяльності з технологій.

Інноваційна діяльність як вид підприємництва. Законодавство про інноваційну діяльність та інтелектуальну власність. Пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні. Інноваційні та інвестиційні проекти.

Інноваційні підприємства та інноваційна інфраструктура

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)					
	усього	у тому числі				
		лек.	пр.	лаб.	сем.	с. р.
МОДУЛЬ 1						
Тема 1. Нормативне забезпечення та організація економічної освіти. Професійна позиція та етика майбутнього фахівця.	8	2				6
Тема 2. Цифрова економіка.	10	2				8
Тема 3. Організаційно-правові основи підприємництва	10	2				8
Тема 4. Фінансово-кредитне забезпечення підприємництва.	10	2				8
Тема 5. Бухгалтерський облік у підприємстві.	16	4	4			8
Разом за модулем 1	54	12	4			38
МОДУЛЬ 2						
Тема 6. Соціально-психологічні основи підприємництва.	10	2	2			6
Тема 7. Техніко-організаційні основи підприємництва. Діловодство.	16	4	4			8
Тема 8. Основи інноваційної діяльності з технологій.	10	2				8
Разом за модулем 2	36	8	6			22
Усього годин	90	20	10			60

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ РОБІТ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Бухгалтерський облік у підприємстві.	4
2	Соціально-психологічні основи підприємництва.	2
3	Техніко-організаційні основи підприємництва. Діловодство.	4
Разом		10

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Нормативне забезпечення та організація економічної освіти. Професійна позиція та етика майбутнього фахівця.	6
	Цифрова економіка	8
	Організаційно-правові основи підприємництва.	8
	Фінансово-кредитне забезпечення підприємництва.	8
	Бухгалтерський облік у підприємстві.	8
	Соціально-психологічні основи підприємництва.	6
	Техніко-організаційні основи підприємництва. Діловодство.	8
	Основи інноваційної діяльності з технологій.	8
	Разом	60

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- Лекція
- Бесіда
- Проблемний виклад
- Ілюстрація
- Демонстрація
- Вправи
- Самостійна робота

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

- Усне опитування
- Письмове опитування
- Вибіркове опитування перед початком заняття
- Індивідуальна співбесіда
- Модульний контроль

9. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- Унаочнення
- Презентації
- Роздатковий матеріал

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Давидюк Т.В. Бухгалтерський облік: навч. посіб.-Київ: Кондор, 2025.
2. Гнатишин Л., Прокопишин О. Організація обліку: навч. посіб.- Львів: Видавництво «Магнолія 2006», 2025.
3. Гура Н.О. Теорія бухгалтерського обліку : навч. посіб.-Київ: Видавництво «Центр учбової літератури» , 2024.
4. Ситник Н.С., Дубик В.Я., Круглякова В.В. Вступ до фаху: навчальний посібник / Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 256 с.
5. Правдюк Н.Л., Коваль Л. В., Коваль О. В. Облікова політика підприємств : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 648 с.
6. Петрович Й.М., Прокопишин-Рашкевич Л.М. Економіка і фінанси підприємства: підручник.- Львів: Видавництво «Магнолія 2006», 2025.
7. Ситник Н. С., Дубик В. Я., Круглякова В. В.; за заг. ред. Н. С. Ситник. Вступ до фаху : навчальний посібник / Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2020. – 256 с.
8. Косяк А. П. Бухгалтерський облік II : навч. посібник / А. П. Косяк, А. В. Зубенко ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. – 326 с.
9. Осмятченко Л.М., Шевчук В.Є. Бухгалтерський облік : навч. посіб.- Львів: «Видавництво «Магнолія 2006», 2025
- 10.Ткаченко Н.М. Теорія бухгалтерського обліку : підручн. Друге видання. доповн. і переробл. Київ : Алерта, 2020. 192 с.
- 11.Карпюк Г.І. Основи підприємництва: Навчальний посібник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти, 2020. – 108 с.
12. Гонтарева І. В. Підприємництво : підручник / І. В. Гонтарева. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. – 392 с

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Верховна Рада України URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>
2. Електронна бібліотека URL: <http://www.studentbooks.com.ua/>
3. Електронна бібліотека URL: <http://www.twirpx.com/files/financial/>
4. Міністерство фінансів України URL: <http://www.minfin.gov.ua>
5. Національний банк України URL: <http://www.bank.gov.ua/>